

■ Ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς Νηστείας τῶν Χριστουγέννων

«Φορέσομεν τὴν Εἰκόνα τοῦ Ἐπουρανίου»!*

Ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐν Χριστῷ

Ὁ Ἅγιος Τριαδικὸς Θεὸς μας ἐπλασε τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ ὑπερβολὴ ἀγαθότητος, γιὰ νὰ εὐρίσκεται σὲ κοινωνία ἀγάπης μαζί Του, ὥστε ὁ ἄνθρωπος ὡς ἐνιαία ψυχοσωματικὴ ὄντοτης, ὡς πρόσωπον, νὰ μετέχη στὴν Ἀγιότητα καὶ τὴν Δόξα τοῦ Θεοῦ, νὰ διατελῇ δηλαδὴ στὴν κατάστασι ἐνώσεως μὲ τὸν Θεό, μὲ προορισμὸ τὴν θέωσι.

Στὴν Βιβλικὴ φράσι: «*Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν*»², συμπυκνώνεται τὸ βαθύτατο Μυστήριον τοῦ Ἀνθρώπου: δημιουργηθήκαμε ἀπὸ τὸν Θεὸ πολὺ καλοὶ καὶ ἀγαθοί, γιὰ νὰ γίνουμε τέλειοι· μᾶς ἐδόθη ἐκ φύσεως τὸ «κατ' εἰκόνα», γιὰ νὰ κατορθώσουμε ἐκ προαιρέσεως τὸ «καθ' ὁμοίωσιν»,

Στὴν ἀρχέγονη κατάστασι τῆς μακαριότητος «ἐν τῷ Παραδείσῳ τῆς τρυφῆς»³, οἱ Πρωτόπλαστοι διατελοῦσαν σὲ κατάστασι φωτισμοῦ· «ἐργαζόμενοι» καὶ «φυλάσσοντες»³ τὸ Χάρισμα, ὑπακούοντες δηλαδὴ στὴν Ἐντολὴ ποὺ τοὺς ἐδόθη, λειτουργοῦσαν κατὰ φύσιν, «ἐν τῷ φυσικῷ»⁴, ἀνυψούμενοι στὸ ὑπὲρ φύσιν· ὁ νοῦς των εὐρίσκετο σὲ κατάστασι νοερᾶ προσευχῆς, συνεχοῦς καὶ ἀδιαλείπτου μνήμης Θεοῦ, ἐξ ἐνεργείας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ προεβιάζοντο στὴν κατάστασι τῆς θεωρίας, δηλαδὴ τῆς θεώσεως.

Ὁ ἄνθρωπος ὅμως, ἐφ' ὅσον ἦταν αὐτεξούσιος, ὡς κτιστὸ δημιούργημα μὲ ἐλευθερίαν ἐπιλογῆς, ἦταν δεκτικὸς καὶ τῶν παθῶν «εἰς τὸ δοκιμάζεσθαι αὐτοῦ τὸ αὐτεξούσιον»⁵, ἐξ αἰτίας τοῦ ὁποίου ἄλλωστε ἐδόθη καὶ ἡ Ἐντολή: νὰ μὴ φάγη «ἀπὸ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρὸν»⁶.

Τὴν ἀνοδικὴ πορεία πρὸς τὴν τελείωσι, πρὸς τὸ «καθ' ὁμοίωσιν», διέκοψε – φθόνῳ καὶ ἀπάτη διαβόλου– ἡ Παρακοή: τὸ τραγικώτατο αὐτὸ γεγονὸς ἐπέφερε τὸν θάνατο, δηλαδὴ τὴν διακοπὴ τῆς ἀγα-

πηκτικῆς σχέσεως καὶ κοινωνίας τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν Θεὸ καὶ τὴν ἔξοδό του ἀπὸ τὸν Παράδεισο.

Ἡ Ἔξοδος αὐτὴ ὠλοκλήρωσε τὸ Ἀρχέγονο Δράμα, διότι εισηγάγε τὸν ἄνθρωπο στὸν «κόσμο», δηλαδή στὸν χῶρο τῆς καλλιιεργείας τῶν παθῶν καὶ τῆς ἀμαρτίας:

«Κόσμος ἐστὶν ὄνομα περιεκτικόν»· «καὶ ὅτε θέλομεν ὀνομάσαι ὀλικῶς τὰ πάθη, ὀνομάζομεν αὐτὰ κόσμον»⁷,

Ἡ παρακοὴ μετέστρεψε τὶς αἰσθήσεις τοῦ ἀνθρώπου «εἰς τὸ παρὰ φύσιν»⁴ καὶ ἔτσι ὁ ἄνθρωπος δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ παραμείνη σὲ κατάστασι δόξης· οἱ αἰσθήσεις του πλέον διεστράφησαν. **Ἦ** νοῦς του τώρα, στερημένος τοῦ Θεοῦ Φωτός, ἐπιθυμοῦσε τὴν αἰσχροτῆτα καὶ τὴν ἀκαθαρσία· ζήλευε, φθονοῦσε καὶ ψευδοῦταν ἔναντι τῶν ἄλλων· ὠργοῦσταν καὶ μισοῦσε τὸν πλησίον, ὑψηλοφρονῶν καὶ ὑπερηφανευόμενος...

Τὰ πάθη ἀγρίεψαν καὶ φούντωσαν. **Ἐ**πῆλθε διάσπασις καὶ ἀποδιοργάνωσις ἐσωτερικὴ/ψυχικὴ καὶ ἐξωτερικὴ/σωματικὴ. **Ἦ** ἄνθρωπος ἔγινε δούλος τῆς φθορᾶς, τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. **Ἦ** ἀγῶνας καὶ ὁ κόπος του φαινόταν νὰ γίνεται «εἰς μάτην»· τρεφόταν πνευματικὰ καὶ σωματικὰ μὲ «ἄρτον ὀδύνης»⁸.

Ἦ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, «ὁ δεῦτερος ἄνθρωπος, ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ»⁹, «σὰρξ ἐγένετο»¹⁰, δηλαδή τέλειος ἄνθρωπος κατὰ πάντα «χωρὶς ἀμαρτίας»¹¹, καὶ ἐποίησε ἔλεος μὲ τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν ἀπεκατέστησε στὸν Παράδεισο, χαρίζοντας σὲ ὅσους ἀκολουθοῦν τὰ ἴχνη Του καὶ τηροῦν τὶς ἐντολές Του τὴν δόξα τῆς Βασιλείας Του.

Ἦ Κυρίως μας ἐθεράπευσε τὴν ἀνθρώπινη φύσι, τὴν ὁποίαν προσέλαβε καὶ ἔνωσε μὲ τὴν Θεία Του Φύσι στὸ Θεῖο Πρόσωπό Του, ἔλευθερώνοντάς τὴν ἀπὸ τὴν φθορά, τὴν ἀμαρτία, τὸν διάβολο καὶ τὸν θάνατο.

Ἐπετέλεσε δὲ αὐτὴ τὴν εὐεργεσία «διὰ τοῦ ἁγίου Αὐτοῦ Σώματος»⁴, τὸ Ὅποιο ἦταν πλήρες Ἁγίου Πνεύματος καὶ –μετὰ τὸ Σωτήριον Πάθος καὶ τὴν ἐνδοξο Ἀνάστασί Του– Σῶμα «Ἐπουράνιον»¹², μὲ τὸ ὅποιο ἐνδύει τοὺς «χοϊκοὺς» δούλους Του καὶ τοὺς ἀποκαθιστᾷ ἀπὸ «ψυχικοὺς» σὲ «πνευματικοὺς»¹³. **Ἦ** ψυχικὸς ἄνθρωπος εἶναι αὐτός, ὁ ὁποῖος ζῆ ἀπλῶς βιολογικά· «πνευματικὸς» ἄνθρωπος εἶναι ὁ μέτοχος τῆς Χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὸ Ὅποιο λαμβάνει ὡς δωρεὰ μέσα στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ μὲ τὶς ἁγίες ἀρετὲς καὶ τὰ ἅγια Μυστήρια.

Γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτόν, ὁ Κύριός μας ὥρισε στὸν νέο Παράδεισό Του, τὴν ἁγία Ἐκκλησία, «λατρεῖαν ἁγίαν» καὶ «νόμον καθαρὸν»⁴. **Ἦ** ἄνθρωπος ἐπανερχεται στὴν πρώτη φυσικὴ του κατάστασι, ἐνοποιεῖ τὶς διεσπασμένες καὶ διασκορπισμένες αἰσθήσεις του καὶ λατρεύων τὸν Θεὸν «ἐν Πνεύματι καὶ

Αληθεία»¹⁴ και «ἐργαζόμενος και φυλάσσω» τὸν ἅγιο νόμο τῶν θεῶν ἐντολῶν, τρέφεται μὲ τὸν Ζωοποιὸ Ἄρτο «εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν και ζῶην αἰώνιον» και ἐλλάμπεται μὲ τὴν Χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Αὐτὸ ἐπιτυγχάνεται μὲ μεγάλο κόπο και ἀγῶνα και συνιστᾷ ἀκριβῶς τὴν αὐταπάρνησι ποῦ ἀπαιτεῖται ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο γιὰ νὰ ἄρη τὸν σταυρὸν αὐτοῦ και νὰ ἀπελευθερωθῆ ἀπὸ τὴν δουλεία τῆς ἁμαρτίας και τὴν πονηρία τοῦ διαβόλου. **Ὅποιος ἔχει βαθεῖα και ζωντανὴ πίστι μὲ ἀκριβεια και συνέπεια, εἶναι δυνατόν, κατὰ τοὺς ἁγίους Πατέρας μας, νὰ φθάση μέχρι τὴν ἔνωσι μὲ τὸν Θεό.**

Συνοψίζει ὠραία ὡς ἐξῆς τὴν ἱερὰ αὐτὴ σωτήριο πορεία ὁ Ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής:

«Ὁ πιστεύων φοβεῖται, ὁ δὲ φοβούμενος ταπεινοῦται, ὁ δὲ ταπεινόμενος πραῦνεται, τὴν τῶν παρὰ φύσιν τοῦ θυμοῦ και τῆς ἐπιθυμίας κινήματων ἀνερέργητον ἔξιν λαβών· ὁ δὲ πραῦς τηρεῖ τὰς ἐντολάς, ὁ δὲ τηρῶν τὰς ἐντολάς καθαίρεται, ὁ δὲ καθαρθεὶς ἐλλάμπεται, ὁ δὲ ἐλλαμφθεὶς ἐν τῷ ταμείῳ τῶν μυστηρίων ἀξιοῦται τῷ νυμφίῳ Λόγῳ συκοιτασθῆναι»¹⁵.

Αὐτὴ ἡ ἀπαθὴς ὑπὲρ νοῦν και κατάληψιν ἔνωσις μὲ τὸν Νυμφίῳ Λόγο σὲ αὐτὴ τὴν ζῶη στὸ «ταμεῖο τῶν μυστηρίων», στὴν συντετριμμένη ἀπὸ τὰ δάκρυα τῆς μετανοίας και τετρωμένη ἀπὸ τὸν θεῖο ἔρωτα και ἐξαντλημένη ἀπὸ τοῦ κράζειν ἡμέρας και νυκτὸς ἀκαταπαύστως γιὰ ἔλεος καρδιά, σημαίνει τὴν «ἀνώθεν» γέννησι τοῦ ἀνθρώπου¹⁶, τὴν ἔλευσι τῆς Βασιλείας ἐντὸς αὐτοῦ¹⁷, τὴν ἔνωσί του μὲ τὴν Ἁγία Τριάδα¹⁸.

Αὐτὴ ἡ ἀνέκφραστος ἔνωσις ἀποτελεῖ τὸν ἀσφαλῆ ἀρραβῶνα τῆς μελλοντικῆς δόξης και τὴν βεβαιότητα, ὅτι μετὰ τὴν γενικὴ Ἀνάστασι θὰ φορέσουμε και τὴν εἰκόνα, ἤτοι τὴν ὁμοιότητα, τοῦ «Ἐπουρανίου», δηλαδὴ τὴν ἀφθαρσία και τὴν ἀθανασία Του, διότι **«ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι»¹⁹!...**

(*) Περιοδ. «Ἅγιος Κυπριανός», ἀριθμ. 298 / Σεπτέμβριος - Ὀκτώβριος 2000, σελ. 337-338. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

1) Α' Κορ. ιε' 49. / 2) Γεν. α' 26. / 3) Γεν. β' 15. / 4) Ἀββᾶ Ἡσαΐου τοῦ Ἀναχωρητοῦ, Λόγοι ΚΘ', Λόγος Β': «Περὶ τοῦ κατὰ φύσιν νόμου», § α'. / 5) Ἀββᾶ Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου, Λόγος ΜΑ', σελ. 171. / 6) Γεν. β' 16-17. / 7) Ἀββᾶ Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου, Λόγος Λ', σελ. 131. / 8) Ψαλμ. ρκστ' 2. 9) Α' Κορ. ιε' 47. / 10) Ἰωάν. α' 1. / 11) Ἐβρ. δ' 15. / 12) Α' Κορ. ιε' 48. / 13) Α' Κορ. β' 14, 15 και Ἰουδα 19. / 14) Ἰωάν. δ' 23. / 15) Κεφάλαια περὶ Θεολογίας, ἑκατοντὰς α', § 16. / 16) Ἰωάν. γ' 3, 7. / 17) Λουκ. ιζ' 21. / 18) Ἰωάν. ιδ' 23. / 19) Ἀποκάλ. κ' 4.